

stillede Forøgelse af Eftergivelsen. Det foreskommer mig betænkeligt efter rigtige Principer for en Godsbestyrelse at gaae saavidt. Det er ganske vist, at man nok kunde unde denne Mand, der har tilsat Saameget paa dette Sted, den størst mulige Lettelse; men jeg troer, som jeg ogsaa yttrede sidst, at det er betænkeligt at afvige fra de almindelige Principer for en rigtig Godsbestyrelse, saaledes at den, der tager ved en Contract, faaer en betydelig Godtgjorelse for Tabet, medens den, der vinder ved Contracten, naturligviis beholder sin hele Fordeel. Naar der er sagt, at der efter Resultatet ved 2den Behandling kun eftergives 1200 Rbd., saa er det ikke ganske rigtigt udtrykt, thi der er allerede ved Loven eftergivet Udlæget i hans Bohave, som var ansat til 1500 Rbd., og, naar dertil føies $\frac{1}{3}$ af Bunderingssummen, 1200 Rbd., saa bliver der af Udlæget eftergivet 2700 Rbd., altsaa over Halsdelen. Jeg troer forøvrigt ikke, at de omhandlede Effecter vilde blive udbragte til 3600 Rbd., thi Priserne ere uidentviis faldne for adskillige af de Gjenstande, saa at Eftergivelse af $\frac{1}{3}$ neppe vil blive over 1000 Rbd.; dertil kommer det hele Bohave, som der ikke er Grund til at antage er vurderet for høit; herefter vilde der blive eftergivet 2500 Rbd. og Akademiet faae 2000 Rbd. Naar der er yttret, at hvad Forpagteren har betalt, udgjør den Afgift, der kunde svares, saa er det heller ikke ganske rigtigt; thi, vil man beregne Afgiften til, hvad den Mand har svaret, der tidligere sad paa Gaarden, som var 200 Tønder Byg, saa vil der dog mangle Noget; selv om man vil beregne Afgiften efter det Auctionsbud, der nu er gjort, hvilket er lavere end der kunde ventes, og som uidentviis blev saa lavt, fordi Lysthaverne toge Hensyn til Forpagteren og hans Familie, vil der ogsaa mangle Noget. Grunden dertil er ingenlunde den, at Manden har været udygtig; han har været meget dygtig, men han har en meget stor Familie, jeg troer henved en halv Snees Børn, og en saadan Familie kunde ikke subsistere ved Overtskudet af en saa lille Gaard med temmelig simple Jorder og knap et Par hundrede Tønder Agerjord. Havde der fiddet en Forpagter uden Børn, saa havde vistnok Forholdet været noget

anderledes; men ved en Contract's Bedømmelse at tage Hensyn til, om Bedkommende have en stor Familie eller ikke, er dog ei besøiet fra de offentlige Autoriteters Side. Naar der er spurgt om, hvormeget Gaarden iaar har udbragt, saa er det naturligt, at det ikke nu kan siges, fordi det først var i Juli Maaned, at Tilshynet blev etableret, og Høst-Resultatet har ikke viist sig endnu; men ialtsald vil dette Resultat ikke bevise Noget, thi Forpagteren og hans Familie lever og har sit Ophold der endnu til 1ste Mai, da man ikke har villet begaae den Ubarmhertighed strax at drive ham ud og tage Underholdet fra ham; den Mand, som har Tilshynet, oppebærer det, som indkommer af Producterne, til at besørge Udgifterne; derimod arbejder Forpagteren som hidtil ogsaa ved Gaardens Drift, og under disse Forhold er det aldeles naturligt, om der ikke bliver stort Overtskud af Gaarden, thi Tilshynets Befordring er jo en reen ny Udgift, som kommer til. Paa den anden Side kunde Bestyrelsen ikke forsvoare, naar den var nødt til at gjøre Udlæg i alle Forpagterens Eiendele, at lade ham blive uden saadant Tilshyn i Besiddelse af Eiendommen i hele $\frac{3}{4}$ Aar indtil 1ste Mai. Med disse Bemærkninger skal jeg henstille Spørgsmaalet til Thingets Afgjorelse.

Alberti: Til den høitærede Cultusministers Bemærkning skal jeg svare, at jeg ikke har medtaget Værdien af Forpagterens Bohave fordi dette ikke er medtaget ved Lovens anden Behandling, og her er blot Spørgsmaal om at forandre, hvad Thinget har vedtaget ved Lovens 2den Behandling. Saavidt jeg slygtig seer af Udkastet, har det heller ikke været medtaget i Udkastet. Jeg troer derfor, at den Beregning, jeg opstillede, har sin Rigtighed, betragtet paa den Maade og fra det Synspunkt, hvorfra Sagen ved Behandlingen idag bør tages. Om det har været Forpagterens store Familie, der især har forårsaget hans uheldige Stilling, skal jeg ikke kunne sige, men hvad jeg maa bede Thinget at bemærke, det er, at Ministeren ikke har modsagt Rigtigheden af hvad jeg anførte, og hvad jeg anførte som Grund for at have stillet Forslaget heri Salen, nemlig, at Forpagteren har anvendt meget store og grundige Forbedringer paa Gaarden